

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

NÕUKOGU

Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldused spordi kui innovatsiooni ja majanduskasvu hoogustaja kohta

(2014/C 436/02)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU JA LIIKMESRIIKIDE VALITSUSTE ESINDAJAD,

I. TULETADES MEELDE,

1. et nõukogu 26. novembri 2013. aasta järeldustes spordi panuse kohta ELi majandusse ning eeskätt noorte töötuse vastasesse võitlusse ja sotsiaalsesse kaasatusse tunnistati spordi potentsiaali töökohtade loomisel ja kohaliku majanduse arengu toetamisel koos ülekanduva mõjuga muudele sektoritele (1);
2. et nõukogu võttis 21. mail 2014 vastu Euroopa Liidu teise spordialase töökava (2014–2017), milles rõhutatakse spordi olulist panust strateegia „Euroopa 2020” üldeesmärkide saavutamisse, võttes arvesse spordi suurt potentsiaali aidata kaasa arukale, jätkusuutlikule ja kaasavale majanduskasvule ning uute töökohtade loomisele, ning millesse on sel eesmärgil ühe prioriteetse teemana lisatud spordi ja innovatsiooni majanduslik kasu (2);
3. et sport on Euroopa Liidu jaoks oluline majandussektor, mis annab 1,76 % ELi kogulisandväärtusest (3) ja mille osakaal liikmesriikide majanduses on võrreldav põllumajanduse, metsanduse ja kalanduse sektori osakaaluga kokku. Lisaks otsestele mõjudele tuleneb veel 1,22 % ELi kogulisandväärtusest spordi kaudsest mitmekordistavast mõjust. Tööturul on spordiga seotud tööhõive osakaal 2,12 % ELi kogutööhõiveist. Pealegi on spordiga seotud majandustegevus osutunud majanduskriisi tingimustes erakordselt vastupidavaks (4);

II. ARVESTADES, ET

4. sport kui suurim valitsusväline liikumine Euroopas on tähtis innovatsiooni hoogustaja. Tihedast konkurentsist kannustatuna stimuleerib sport oma olemusest tulenevalt osalejaid saavutusi ja tippset pidevalt parandama;
5. paljud spordialad meelitavad sponsori ja meediakajastusõiguste müügi abil ligi märkimisväärsed rahalised vahendid ning suudavad seetõttu teha suuri investeeringuid innovatiivse spordivarustuse ja materjalide väljatöötamisse, mis annab osalejatele või meeskondadele konkurentsieelise;
6. tiheda konkurentsi ja rahaliste vahendite olemasolu kombinatsiooni tulemusel on sündinud sporditööstus, mida iseloomustavad pidevad ja kiired innovatsioonilained. Innovatsioon on viinud sporditehnoloogia liidripositsioonile rakendusteaduste teatavates valdkondades, nagu tekstiilitehnoloogia, inimliigutuste mehhaanika, uued materjalid, andurid, täiturid, inimkeskne disain jne;

(1) http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/139733.pdf(2) http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/142704.pdf(3) Uuring spordi mõjust majanduskasvule ja tööhõivele ELis, november 2012: <http://ec.europa.eu/sport/library/studies/study-contribution-sports-economic-growth-final-rpt.pdf>(4) [http://www.oecd.org/mcm/C-MIN\(2013\)1-ENG.pdf](http://www.oecd.org/mcm/C-MIN(2013)1-ENG.pdf)

7. samuti on ilmne, et spordialasel innovatsioonil võib olla oluline ülekanduv mõju majanduse muudele sektoritele. Juba leidub häid näiteid spordialase innovatsiooni ülekandumisest teistesse sektoritesse, kus see saab kättesaadavaks tarbijate laiemale ringile. Näiteks võib tuua töötleva tööstuse, elektroonika, IT/tarkvara, tervise ja tervishoiu, toidu- ja joogitööstuse, turismi, hariduse, meelelahutus- ja autotööstuse;
8. sport on väga teadus- ja innovatsioonimahukas sektor, kuna seda viib edasi üha kasvav nõudlus tulemuste parandamise, vigastuste vältimise, individuaalsaini ja individualiseeritud masstootmise järele ning vajadus jätkusuutlikkuse integreerimiseks kogu tarneahelasse. Disaini ja analüüsi kaudu kasutab ja integreerib sport paljusid teadusharusid, sealhulgas materjaliteadust ja tehnikateadust, aero-, hüdro- ja termodünaamikat, biomehhaanikat, elektroonikat, arvutiteadust ja muud;
9. Suurtel spordiüritustel on potentsiaal anda märkimisväärne panus kohalikku, piirkondlikku ja üleriigilisse majandusse. Suured spordiüritused võivad seetõttu olla uute toodete ja teenuste, sealhulgas sotsiaalse innovatsiooni ⁽¹⁾ läheteplatvormiks;

III. TÕDEVAD, ET

10. sport võib anda panuse ELi jõupingutustesse praeguste majandusraskuste ületamiseks, kuna sport on arenev majandusharu, mis enamasti ei sõltu majandustsüklist;
11. ELi teadus- ja innovatsioonisüsteemide nõrgad küljed võivad kasvupotentsiaali pärssida ning sport võiks olla oluliseks toukejõuks ELi innovatsioonilõhe vähendamisel;
12. ELi uues teadusuuringute ja innovatsiooni programmis „Horisont 2020”, millega viiakse ellu juhtalgatus „Innovaatiivne liit” (strateegia „Euroopa 2020” juhtalgatus eesmärgiga tagada Euroopa ülemaailmne konkurentsivõime), tunnistatakse tehnoloogiasse ja kõrgtehnoloogilistesse materjalidesse tehtavate strateegiliste investeeringute võtmetähtsust ⁽²⁾. Seetõttu on see programm spordi valdkonnas oluline vahend. Lisaks võib ettevõtete konkurentsivõime ning väikete ja keskmise suurusega ettevõtjate programm (COSME) aidata kaasa ettevõtete loomisele ja kasvule, toetades muu hulgas klastrite loomist ja rahvusvahelistumist spordi valdkonnas ⁽³⁾;
13. spordiklastrid võivad pakkuda soodsat keskkonda mitte üksnes spordi ja kehalise aktiivsuse propageerimiseks, vaid ka tooteinnovatsiooni ja ettevõtete loomise edendamiseks ⁽⁴⁾;
14. spordivaldkonna intellektuaalomandi õigused on spordi jaoks oluline sissetulekuallikas. Intellektuaalomandi õiguste rikkumine võib pärssida innovatsioonilaseid investeeringuid ⁽⁵⁾;
15. parem arusaam spordiga seotud tegevuse otsesest ja kaudsest mõjust Euroopa majandusele võib kaasa tuua spordi potentsiaali parema ärakasutamise majanduskasvu ja tööhõive ning innovatsiooni hoogustamise seisukohast ning spordiga seotud kulutuste ja investeeringute ülekanduva mõju maksimeerimise ja olemasoleva spordiinfrastruktuuri maksimaalse ärakasutamise innovatiivsete ja kulutõhusate lähenemisviiside abil;
16. meetmetest, mille eesmärk on parandada juurdepääsu rahvusvahelistele turgudele, on kasu ka ELi spordisektorile;

IV. SEOSSELLEGA KUTSUVAID ELI LIIKMESRIIKE ÜLES SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTET NÕUETEKOHASELT ARVESSE VÕTTES:

17. edendama asjakohastel juhtudel nii sektoriüleste kui ka piiriüleste klastrite loomist ja arendamist, kuhu kuuluksid kohalikud omavalitsused, ülikoolid, teaduskeskused, ettevõtted ja spordiorganisatsioonid ning mis keskendusid spordiga seotud teadus- ja arendustegevusele, tehnosiirdele ja innovatiivsetele lahendustele, mis toetavad aktiivselt üldist majandusarengut ja soodustavad ülekanduva mõju loomist. Sellist koostööd võiks toetada eelkõige Euroopa struktuurifondidest rahastatavate piiriüleste programmidega;

⁽¹⁾ Sotsiaalse innovatsiooni all mõistetakse uusi strateegiaid, mõisteid, ideid ja organisatsioone, mis rahuldavad mitmesuguseid sotsiaalseid vajadusi (alates töötingimustest ja haridusest kuni kogukonna arendamise ja terviseni) ning laiendavad ja tugevdavad kodanikuühiskonda.

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/leadership-enabling-and-industrial-technologies>

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cosme/index_en.htm

⁽⁴⁾ Klaster on spetsialiseerunud ettevõtete ja muude novaatorite rühm, mille liikmed paiknevad lähestikku ja teevad tihedat koostööd. Klaster on olulised töökohtade loomiseks, kuna 38 % ELi töökohtadest asuvad sellistes piirkondlikes keskustes.

http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cluster/index_en.htm

⁽⁵⁾ 2012. aastal konfiskeerisid ELi tolliametnikud rohkem kui 36,5 miljoni euro väärtuses võltsitud spordijalatsid. Lisaks füüsilistele kaupadele võib intellektuaalomandi õiguste rikkumine hõlmata ka televisioonis näidatavatel spordiüritustel kasutatavate autoriõigusega kaitsitud teoste loata ülekandmist.

18. toetama algatusi, mis aitaksid hoogustada majanduskasvu ja põhjalikumalt uurida spordi innovatsioonipotentsiaali majanduse jaoks laiemalt ning võimendada ülekanduvat mõju, innustades ja hõlbustades muu hulgas spordisektori tehnoloogiliste uuenduste ülekandmist ja kasutuselevõttu majanduse muudes sektorites. See võiks hõlbustada spordisektori juurdepääsu mitmekülgsematele rahastamisallikatele, näiteks uuenduslikule rahastamisele ja riskikapitalile, seades eesmärgiks rahandusliku isemajandamise;
19. edendama ja toetama innovatsiooni, juurdepääsu jätkusuutlikule rahastamisele ning spordiettevõtete ja spordiga seotud tööstusharude ärikeskkonda;
20. levitama omavahel Euroopa kontekstis teavet, vahetama häid kogemusi ja tutvustama parimaid tavasid selle kohta, kuidas luua ja toetada erinevate valdkondade peamiste sidusrühmade vahelist strateegilist partnerlust, et suurendada spordi rolli innovatsiooni ja majanduskasvu hoogustajana;

V. KUTSUVAD LIIKMESRIIKE, KOMISJONI JA SPORDIVALDKONNA SIDUSRÜHMI ÜLES NENDE VASTAVA PÄDEVUSE PIIRES:

21. edendama tingimusi sellise keskkonna loomiseks, mis soodustaks tehnoloogiliste uuenduste väljatöötamist spordi valdkonnas, ning propageerima sporti kui asjaomaste sektorite majanduskasvu ja tööhõive allikat;
22. püüdma välja töötada strateegiaid ja sektoriüleseid poliitikasuundi, mis oleksid suunatud teadusuuringute ja innovatsiooni loomisele spordis, ning uurima võimalusi avaliku ja erasektori partnerluste edendamiseks seoses spordiinfrastruktuuri projektidega, toetades parimate tavade vahetamist ELi tasandil;

VI. KUTSUVAD LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI ÜLES NENDE VASTAVATE PÄDEVUSTE PIIRES JA SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTET NÕUETEKOHASELT ARVESSE VÕTTES:

23. suurendama teavitustegevuse ning liikmesriikide ja ELi tasandi koordineerimise kaudu teadlikkust spordi potentsiaalset Euroopa majanduskasvu ja tööhõive uue allikana;
24. julgustama asjakohastel juhtudel ELi rahastamisvahendite, sealhulgas raamprogrammi „Horisont 2020”, programmi „Erasmus+”, Euroopa Regionaalarengu Fondi ja ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programmi (COSME) kasutamist innovatiivsete lahenduste väljatöötamiseks seoses spordisektori majandusliku mõõtmega⁽¹⁾, et saavutada pikaajaline sotsiaal-majanduslik mõju, ning hindama, kas spordiga seotud teadusuuringuid ja innovatsiooni oleks võimalik veelgi paremini ELi olemasolevatesse rahastamisvahenditesse integreerida;

VII. KUTSUVAD EUROOPA KOMISJONI ÜLES:

25. toetama spordisektori klustritevahelist koostööd liikmesriikides näiteks COSME raames⁽²⁾;
26. uurima majandusliku mõõtme eksperdirühma⁽³⁾ raames võimalust kaardistada olemasolevad teadusuuringud ja koguda näiteid spordialase innovatsiooni parimate tavade ning spordi ja majanduskasvu vaheliste seoste kohta eesmärgiga koguda ja jagada edukaid kogemusi seoses spordi innovatsioonialaste ja majanduslike aspektidega;
27. jätkama statistiliste andmete kogumist ja spordi majandusliku tähtsuse analüüsimist;
28. korraldama kõrgetasemelise sektoriülese ürituse spordi panuse kohta innovatsiooni ja majanduskasvu, võttes arvesse selle ülekanduvat mõju majandusele laiemalt, tuginedes kindlakstehtud rahvusvahelistele meetmetele, mida saab edendada ja mis võivad saada asjakohase hindamise aluseks;
29. Euroopa spordinädala raames innustama spordiga soetud ettevõtete ja teadusasutuste esindajate algatusi, et nad tutvustaksid oma edusamme selles valdkonnas;

⁽¹⁾ Näiteks selliste vahendite abil nagu innovatsiooniga seotud riigihanked. Innovatiivsete kaupade ja teenuste riigihanked võivad olla piirkondlike omavalitsuste jaoks oluline vahend, mille abil parandada avalike teenuste tulemuslikkust ja tõhusust ning käsitleda oma probleeme ja vajadusi. Innovatsioon soodustab avalike teenuste tõhustamist ja võib kaasa aidata elutähtsa infrastruktuuri ja teenuste loomisele. Lisaks pakuvad muudetud riigihankedirektiivid (kontsessioonilepingute direktiiv 2014/23/EL, avaliku sektori hankijate direktiiv 2014/24/EL ja võrgustiku sektori direktiiv 2014/25/EL) täiendavaid vahendeid, mille abil liikmesriigid saavad kasutada innovatiivseid, keskkonnahoidlikke või sotsiaalseid riigihankeid.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cluster/internationalisation/index_en.htm

⁽³⁾ Moodustatud Euroopa spordialase töökavaga (2014–2017).

30. käsitlema vajaduse korral kahepoolsetes kontaktides ja suhetes asjakohaste kolmandate riikidega küsimusi, mis puudutavad spordiga seotud tööstusharusid ja spordialast innovatsiooni, et aidata ELi tööstusel tulevasi võimalusi paremini ära kasutada;
 31. toetama riikideüleseid algatusi (nt heade tavade vahetamine, uuringud, võrgustikud, projektid), keskendudes selliste riiklike ja rahvusvaheliste strateegiliste meetmete rakendamisele, milles uuritakse põhjalikumalt spordialase innovatsiooni laiemat majanduslikku potentsiaali ELi rahastamisprogrammide raames, keskendudes spordi ülekanduva mõju suurendamisele.
-